

บทบรรณาธิการ

วารสารวรรณวิทัศน์ฉบับ “ความนัยแห่งภาษา” ฉบับปีที่ 25 เล่มที่ 1 ได้รวบรวมบทความจำนวน 6 บทความที่แสดงให้เห็นว่าภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันในสังคมไทยนั้น เมื่อศึกษาอย่างลึกซึ้งจะพบนัยสำคัญที่แฝงเร้นไว้ ดังปรากฏในบทความต่อไปนี้

บทความเรื่อง “วัฒนธรรมการตั้งชื่ออาหารและวิธีการประกอบอาหารของกลุ่มชาติพันธุ์ ไทลื้อ ตำบลหย่วน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ของวิราพร หงษ์เวียงจันทร์ สุนทรี โชติติลิก และ สมชาย สำเนียงงาม เป็นบทความที่ทำให้พบว่าการตั้งชื่ออาหารและวิธีการประกอบอาหารของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อนั้นจะมีนัยที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมอาหาร ได้แก่ แนวคิดในการตั้งชื่ออาหาร วิถีปฏิบัติในการประกอบอาหาร และวัตถุดิบที่นำมาประกอบอาหาร ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชาวไทยลื้อ

บทความเรื่อง “ภูมินาม “ไค” ในจังหวัดพิจิตรและพิษณุโลก : การศึกษาตามแนวศัพทมูลวิทยา” ของนายชินภัทร หนูสงค์ เป็นบทความที่พบว่า คำว่า “ไค” ซึ่งใช้เป็นภูมินามหรือเป็นส่วนหนึ่งของชื่อหมู่บ้านในจังหวัดพิจิตรและพิษณุโลกนั้น เป็นคำยืมภาษาเขมรที่เกิดการเปลี่ยนแปลงความหมายผ่านกระบวนการอุปลักษณะที่แสดงมโนทัศน์ร่างกายคือพื้นที่

บทความเรื่อง “สำนึกเกี่ยวกับตัวตนและบ้านเกิดในกวีนิพนธ์เชิงอัตชีวประวัติที่ได้รับรางวัลซีไรต์” ของปรางค์ทิพย์ พรหมณี และ อารีญา หุติณทะ เป็นบทความที่มีนัยว่ากวีจะนำเสนอสำนึกเกี่ยวกับตัวตนและบ้านเกิด ผ่านช่วงชีวิตต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มตั้งบ้านเกิดเข้าสู่เมือง แล้วพบกับความผิดหวัง จึงเยียวยาตนเองด้วยการกลับบ้านเกิด ทั้งทางความคิดและความเป็นจริง

บทความเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและอุดมการณ์ ความรักในเพลงรักของอัจฉริยา ดุลยไพบูลย์” ของสุพรรณษา ภัคตรนิกร บทความที่พบนี้พบว่าเพลงรักของอัจฉริยา ดุลยไพบูลย์จะใช้กลวิธีการใช้ภาษาต่าง ๆ เพื่อสื่ออุดมการณ์ความรัก ทั้งความรักเป็นสิ่งสำคัญ ความรักคืออารมณ์สุขและทุกข์ คนโสดและคนที่มีความสัมพันธ์ไม่ชัดเจนเป็นผู้มีปัญหาความรัก ความรักต้องมีการตอบรับที่รวดเร็วและมีปริมาณมาก และความรักต้องเป็นไปตามกระแสนิยมและมีอิสรภาพ

บทความเรื่อง “เพลงลูกทุ่งไทย : การสืบสรรค์และคุณค่าในสังคมไทยร่วมสมัย” ของต่อพงศ์ เชื้ออุ้น บทความนี้พบว่าเพลงลูกทุ่งไทยได้รับการนำมาสร้างเป็นผลงานใหม่ในหลายรูปแบบ ทั้งการปรับเปลี่ยนผู้ร้อง ลีลา จังหวะหรือท่วงทำนอง ล้อเลียน พาดพิงหรืออ้างถึง และนำไปผสมผสานกับเพลงลูกทุ่งเพลงไทยร่วมสมัย หรือเพลงภาษาต่างประเทศ

บทความเรื่อง “พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร : กระเจกเงาสะท้อนความเชื่อของสังคมไทย” ของณัฐพงษ์ แก้วสีสด และ สุภัคธัช สุธนภิญโญ บทความนี้พบว่านิทานคำกลอนของสุนทรภู่แสดงให้เห็นความเชื่อของสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ทั้งความเชื่อทางพระพุทธศาสนา ความเชื่อเรื่องอมนุษย์ และความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์

บทความทั้ง 6 บทความจึงเป็นการศึกษาภาษาและวรรณกรรมที่ทำให้เข้าใจนัยสำคัญที่ซ่อนอยู่ในภาษาที่ผู้คนในสังคมไทยใช้สื่อสารกันมากขึ้น ทั้งความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนวิถีปฏิบัติต่าง ๆ ที่หล่อหลอมจนกลายเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดมาจนปัจจุบัน